

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119
0032 Oslo

Deres ref.: 15/1643

Vår ref.207.01/ØBE

Dato: 19.08.2015

Høring – forslag til endring av universitets- og høyskoleloven og forslag til endring i egenbetalingsforskriften

Vi viser til brev fra departementet 20. april om forslag til endring av universitets- og høyskoleloven og forslag til endring i egenbetalingsforskriften.

Sammensetningen i NOKUTS styre

Vi mener departementets forslag til lovendring i uh-lovens paragraf 2-2 andre ledd er god. Det er viktig for Akademikerne å sikre god studentrepresentasjon i NOKUTS styre. Det er også et poeng at både høyere utdanning og fagskole er representert med en student hver. Akademikerne støtter departementets argumentasjon om at forslaget ikke i vesentlig grad vil forrykke balansen i styret.

Nasjonale deksamener

Akademikerne stiller seg kritisk til en generell hjemmel som åpner for å innføre nasjonale deksamener. Det fremgår at en deksamene skal gi grunnlag for sammenliknbar informasjon om faget.

Det er stor forskjell på å prøve ut/innføre slike deksamener i profesjonsutdanninger, som er regulert av nasjonale rammeplaner, og utdanninger som ikke er det.

Akademikerne mener forslaget vil redusere institusjonenes evne til å tilpasse utdanningenes innhold og form til nye behov i arbeidslivet og samfunnet for øvrig.

Akademikerne mener departementet i stedet bør påvirke institusjonene til å utarbeide sensorveiledninger for eksamenene, for å øke transparens om hva vurderingene skal vektlegge. Vi mener vurderingene bør ha som mål at det skal være flere enn én sensor til eksamen, og minst én bør være ekstern. Det kan også styrke arbeidet i UHRs karakterpaneler.

Adgang til å utstede overtredelsesgebyr

Akademikerne støtter departementets forslag til endring. Vi mener det er viktig at departementet har en reell sanksjonsmulighet i tilfeller hvor institusjoner uten akkreditering fra NOKUT bruker de lovbeskyttede titlene universitet eller høyskole i sine egennavn.

Krav om lovlig opphold som vilkår for studierett

I universitets- og høyskoleloven er det i dag ikke noe vilkår for studierett at en student har lovlig opphold. Det er heller ingen kontroll av om studentene har lovlig opphold. Det har vært tilfeller der personer uten

oppholdstillatelse har tatt høyere utdanning i Norge. Departementet foreslår å lovfeste krav om lovlig opphold i Norge for å ha studierett.

Akademikerne støtter ikke en slik innføring. Det bør ikke være universiteter og høyskoleers oppgave og ansvar å identifisere studenter uten oppholdstillatelse i Norge. Dette kan også gjelde politiske flyktninger. Institusjonenes oppmerksomhet når det gjelder denne gruppen, må være at institusjonene sikrer at studenten har det nødvendige kompetansegrunnlag til å kunne studere ved institusjonen. Akademikerne mener det ikke bør være institusjonenes oppgave å peke ut studentene som har uklart papirgrunnlag/ ikke har lovlig opphold i Norge.

Beregning av tjenestetid for stipendiater

Departementet foreslår å endre universitets- og høyskoleloven slik at departementet også kan fastsette i forskrift at tid til egen doktorgradsutdanning ikke skal regnes som tjenestetid i forhold til lov om statens tjenestemenn §§ 9 og 10. Det fremgår av forskriftens § 1-3 tredje ledd, at normal åremålsperiode er fire år med 25 prosent pliktarbeid for stipendiater. Høringen anfører at dagens regelverk fører til at stipendiater ikke får kortvarige engasjementer rett etter endt utdanning, og institusjonene blir tvunget til å skyve en lovende kandidat fra seg, med mindre de har en fast stilling vedkommende kan søke på. Det pågår i disse dager gjennomgang av Tjenestemannsloven, og det bør vurderes om disse endringene heller hører hjemme der, enn i Universitets- og høyskoleloven.

Endring av egenbetalingsforskriften – innføring av krav om egen PC for studenter

Akademikerne støtter delvis og under visse forutsetninger departementets forslag til å endre egenbetalingsforskriften slik at institusjonene kan kreve at studentene har egen bærbar PC på lik linje med lærebøker, kompendier etc. Akademikerne mener at datamaskiner bør defineres inn som et allment læringsverktøy i høyere utdanning i dag. Akademikerne mener det likevel er nødvendig å gjøre en grundigere analyse og vurdering av hvordan et slikt krav vil kunne slå ut mellom studenter med ulik økonomisk betalingssevne og avhengig av ulike behov for maskinytelse på forskjellige studier. Det er ingen selvfølge at alle studentene har økonomisk evne til å bære en slik kostnad som antas ikke å være urimelig for et gitt flertall.

Akademikerne ser det som en forutsetning at institusjonene dekker kostnadene til nødvendig programvare. Akademikerne mener det også er flere forutsetninger for å støtte endringen: Det må etableres en behovsprøvd støtteordning for studenter som opplever kostnaden ved å kjøpe inn påkrevd bærbare PC som urimelig: Kravet må ikke være begrunnet i økonomiske innsparinger for institusjonene ved at de kutter ut alle PC-stuer. Eventuelt frigjorte IT-midler bør gå til investeringer i programvare, IT-støtte/-opplæring og IT-personell: Det må avklares en løsning for hvordan en skal regulere ansvar og rettigheter ved uhell og skader når institusjonen krever at studentene skal bruke privat bærbar PC i studiene.

Med vennlig hilsen
Akademikerne

Øyvind Berdal
Rådgiver